

Флюнт С.Ю.,
ст. гр. Фін-71, економічного факультету
Савчин Н. М.,
ст. гр. Фін-43 економічного факультету
Львівського національного аграрного університету, м. Дубляни

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ДРОГОБИЦЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ І НАПРЯМИ ЙОГО ЗМІЦНЕННЯ

В умовах фінансової кризи зростає ризик неплатоспроможності підприємства. Однак приймати рішення стосовно фінансового оздоровлення та поліпшення фінансового становища підприємства треба не тоді, коли воно перебуває на межі банкрутства, а на самому початку погіршення становища. Для цього стане у пригоді аналіз фінансової стійкості підприємства.

Фінансова стійкість підприємства – це головний компонент загальної стійкості підприємства, що є об'єктом фінансового управління, його господарською діяльністю та характеризує стан фінансових ресурсів як забезпеченість пропорційного, збалансованого розвитку при збереженні платоспроможності, кредитоспроможності в умовах припустимого рівня ризику.

Звичайно, підприємство може продати майже будь-які активи (для цього деякі з них доведеться продати за надто заниженою вартістю). Проте слід розглядати таку ситуацію, коли підприємство безболісно вилучає з обігу активи, при цьому не порушуючи нормального технологічного процесу. Йдеться лише про ліквідні активи, які перетворюються на кошти в ході їх законотвірного руху. До них належать еквіваленти коштів, фінансові вкладення, запаси готової продукції, призначеної для продажу, та дебіторська заборгованість.

Найбільш узагальнюючим абсолютним показником фінансової стійкості є різниця між сумою джерел коштів і сумою запасів та витрат. Однак, для аналізу фінансової стійкості традиційно використовується низка показників, на підставі яких можна дати їй обґрунтовану оцінку.

Слід погодитися, що фінансова стійкість забезпечує стабільність діяльності підприємства. Дійсно, у довгостроковій перспективі стійкість підприємства обумовлюється його стабільним фінансовим станом, інвестиційним кліматом, виробничим процесом. Фінансова стійкість підприємства гарантує збереження його платоспроможності і кредитоспроможності. Цілком зрозуміло, що раціональна структура капіталу суб'єкта господарювання дозволить вчасно сплачувати за невідкладними борговими зобов'язаннями, при цьому діяльність суб'єкта може розширюватися за рахунок позикових кредитних ресурсів]. Отже, фінансово стійке підприємство має переваги над іншими суб'єктами господарювання в отриманні кредитних ресурсів, інвестиційних коштів, підборі постачальників сировини, персоналу тощо. Для того, щоб підприємство стабільно розвивалося, потрібно підтримувати фінансову стійкість при будь-яких ринкових коливаннях, циклічності діяльності, тобто в умовах ризикових ситуацій.

Процес забезпечення фінансової стійкості повинен бути націлений на мінімізацію негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на діяльність суб'єкта господарювання; створення передумов ефективної реалізації запланованих дій. Рівень їх комплексного впливу на фінансову стійкість суб'єкта залежить від стадій життєвого циклу підприємства, обраної стратегії діяльності та управління, галузі господарювання підприємства, а також від загального рівня економічного розвитку країни, обраної внутрішньої та зовнішньої політики та інших соціально-політичних та економічних факторів.

Фінансова стійкість підприємства характеризується умовами, коли власні й залучені ним кошти використовуються так, що грошові надходження від його діяльності, насамперед прибутки, є достатніми для погашення кредиторської заборгованості і здійснення податкових та інших обов'язкових платежів.

У 2013 р. в Дрогобицькому районі налічувалося 11 сільськогосподарських підприємств, а у 2014 р. вже налічувалося 10 у зв'язку із закриттям одного суб'єкта господарювання. Всі товаровиробники займаються виробництвом і реалізацією сільськогосподарської продукції рослинництва і тваринництва як на внутрішньому так і на зовнішньому ринках.

Проаналізуємо фінансову стійкість сільськогосподарських підприємств Дрогобицького району Львівської області (табл.1).

Аналітичне дослідження діяльності сільськогосподарських підприємств Дрогобицького району Львівської області впродовж 2013 – 2015 роки свідчить про наявність позитивної тенденції поступового нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції. Із таблиці видно, що більшість показників фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств Дрогобицького району мають фактичні значення, вищі за нормативні. Так, коефіцієнт фінансування впродовж досліджуваного періоду зріс на 0,09 пункти і свідчить про те, що на кожну гривню власних коштів припадає 0,15 грн залучених. Коефіцієнт автономії у 2015 р. знизився на 0,02 пункти, але він нижчий за оптимальне його значення. Цей коефіцієнт свідчить, що на кінець року в кожній тисячі гривень вкладених активів підприємства 82 грн становлять власні кошти.

Таблиця 1

Аналіз показників фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств Дрогобицького району Львівської області*

Показники	Оптимальне	2013р.	2014 р.	2015 р.	Відхилення
-----------	------------	--------	---------	---------	------------

	значення				2015 р. від 2013 р.
Коефіцієнт автономії	>0.5	0,84	0,82	0,82	-0,02
Коефіцієнт фінансування	<1,0	0,06	0,09	0,15	0,09
Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності	>0.7	0,88	0,83	0,92	0,04
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	зменшення	0,58	0,23	0,11	-0,47
Коефіцієнт покриття процентів	>=5	18,3	20,5	25,6	7,3

*-розраховано авторами на основі річної фінансової звітності Управління агропромислового розвитку Дрогобицького району Львівської області за 2013-2015 рр.

Позитивною є динаміка коефіцієнта фінансового левериджу, який зменшився на 0,47 пункти, тобто суб'єкти господарювання обмежуються в основному власними коштами. Збільшився також коефіцієнт покриття процентів, який на кінець 2015 р. становить 25,6 при нормативному значенні 5.

Отже, можна вважати, що фінансовий стан сільськогосподарських підприємств Дрогобицького району Львівської області є стійким із позитивною динамікою, оскільки запаси й витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами.

Незважаючи на неможливість розробки на сьогоднішній день універсальної моделі аналізу фінансового стану будь яких суб'єктів господарювання, використання економіко-математичних методів дозволяє значно поліпшити якість проведеного аналізу й сформуванню найбільш оптимальні висновки для прийняття відповідних управлінських рішень. Поєднання такого аналізу з розрахунком резервів поліпшення фінансового стану підприємства забезпечить можливість формування ефективної фінансової стратегії.